

Een steen. Of een cake?

GALERIE THANK YOU

Wat 17 nieuwe werken van Andrei Roiter
Waar Galerie Akinci, Lijnbaansgracht 317
Te zien t/m 22/1

★★★★☆

In de branding staan vier schone jongedames in badpak te kirren – het zouden Hollywoodactrices kunnen zijn. Ze torsen ieder een cijfer boven hun hoofd; samen vormen die het jaartal 1984. Het ogenschijnlijk vrolijke tafereel ziet eruit als een verbleekte fresco, maar is een olieverfschilderij. De Russische, deels in Amsterdam woonachtige kunstenaar Andrei Roiter baseerde het doek op een ansichtkaart die hij lang geleden kocht in Duitsland. Daarop stond 1934 – Hitler was net aan de macht gekomen. Door de 3 in een 8 te veranderen verbindt Roiter verleden, heden en toekomst, van nazi-Duitsland, Nederland en zijn vaderland Rusland, waar volgens Roiter de tijd is teruggedraaid.

Splash, zoals het doek heet, maakt deel uit van Roiters expositie *Thank you* (erboven hangt een houten beveiligingscamera). Die titel is niet ironisch; Roiter koos hem als blijk van dankbaarheid aan Nederland en de mensen die hem al twintig jaar steunen.

Roiter werd in 1960 geboren in Moskou, ver voor de perestrojka, ver voordat het mogelijk werd om te reizen. Zijn eerste bezoek aan het westen was in 1988, voor een groepstentoonstelling met nieuwe Russische kunst in Brussel; sindsdien reist hij de hele wereld over met zijn kunst, met Amsterdam als uitvalsbasis.

En waar hij ook exposeert, overal maakt hij de ruimte tot 'zijn' ruimte, met schilderijen, tekeningen, sculpturen en foto's gebaseerd op zijn herinneringen en toekomst-dromen, én op de snapshots en artefacten die hij tijdens zijn omzwervingen verzamelde. Zijn werk is prikkelend en rijk aan humor, dromerig en speels, vertrouwd en al-

tijd weer anders, schrander en vaak wat melancholisch.

Het is gissen naar de betekenis; iedereen ziet waarschijnlijk iets anders in Roiters ongreepbare beelden. Neem *Past (Moscow Red)*, een schilderij van een baksteen die hij vond in Moskou – maar het zou ook een cake kunnen zijn. Of *Dance School*, een olieverfschilderij dat eruitziet als een collage: erop staan een saluerende hoge militair, de borst vol onderscheidingen, en een danseres. Althans: de benen van een danseres met een ruisende rok en witte kleppertjes, met daarop het bovenlichaam van een jager, met een vervaarlijk wapen in de handen. En geen hoofd.

Behalve de schilderijen zijn er wonderlijke sculpturen en in een zijzaaltje is ook een animatiefilmpje in sepia tinten te zien, waarmee Roiter op ironische wijze vorm geeft aan zijn idee van de kunstenaar op zoek naar inspiratie. Met ontbloot bovenlijf zweeft Roiter door zijn atelier, als een kruising tussen Pablo Picasso en Buster Keaton.

De werken zijn met elkaar verbonden door stukjes zwarte tape op de muren van de galerie, die samen een enorm panorama vormen; een metaforisch landschap. Het zijn uitvergrottingen van de schetsen en tekeningen uit zijn notitieboekjes; *wall doodles* noemt Roiter ze zelf. Het lijkt een kleine ingreep te zijn, maar de delicate, verfijnde graffiti brengt nog meer samenhang in de verschillende werken. Voor zolang de expositie duurt ten minste.

Jan Pieter Ekker

Andrei Roiter: *Dance School*

FOTO COURTESY GALERIE AKINCI